

1. עדאלה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד חנין נעאמנה ו/או חסן ג'אברין ו/או ארנה כהן
ו/או סוהאד בשארה ו/או סאוסן זהר ו/או פאטמה אלעג'י

מעדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
ת"ד 8921 חיפה 31090,
טל : 04-9501610 ; פקס : 04-3503140

2. האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד עאוני בנא ו/או דן יקיר ו/או דנה אלכסנדר
ו/או אבנר פינצ'וק ו/או מיכל פינצ'וק ו/או לילה מרגלית
ו/או לימור יהודה ו/או עודד פלר ו/או טלי ניר
ו/או גיל גן-מור ו/או קרן צפריר ו/או נסרין עליאן
ו/או ראוייה אבורביעה ו/או משכית בנדל ו/או רגד ג'ראיסי

מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
ת"ד 33709, חיפה 31336,
טלפון : 04-8526333 ; פקס : 04-8526331

המבקשים

העותרים בבג"צ 4112/99

- נגד -

עיריית נצרת עילית

ע"י ב"כ עו"ד אולגה גורדון
מרחוב גלבוע 16, נצרת עילית 17682
טל : 04-6478904 ; פקס : 04-6013058

המשיבה

המשיבה מס' 5 בבג"צ 4112/99

בקשה לפי פקודת בזיון בית משפט

מוגשת בזאת בקשה לפי סעיף 6 לפקודת בזיון בית המשפט, שלפיה מתבקש בית המשפט הנכבד לכוף את המשיבה בקנס לציית לפסק הדין בבג"צ 4112/99 עדאלה נ' עיריית תל-אביב יפו, פ"ד נו(5) 393 (2002) (להלן: "פסק הדין").

ואלה נימוקי הבקשה :

1. בפסק הדין, אשר ניתן ביום 25.7.02, נקבע, כי העדר כיתוב בערבית בשילוט העירוני בערים המעורבות: תל-אביב יפו, לוד, רמלה ונצרת עילית, מהווה פגיעה בזכות לשוויון ובזכותם של האזרחים הערבים לשפתם. בית המשפט הורה לערים המשיבות, וביניהן המשיבה בבקשה זו, להוסיף כיתוב בערבית לכלל השילוט העירוני שבתחומן, לרבות תמרורי תעבורה, שלטי מוסדות ציבוריים ושלטי רחובות וצירים מרכזיים.

2. בית המשפט קבע טווחי זמן שונים וברורים לביצוע פסק הדין, בהתאם לסוג ואופי השילוט, כדלקמן:

"התוצאה היא כי אנו עושים הצו-על-תנאי למוחלט במובן זה שאנו מצהירים כי המצב הקיים בעניין הכיתוב בערבית על השילוט העירוני של המשיבות אינו חוקי, ועל-כן הוא בטל. כל שילוט חדש שייוסף יהא בעברית ובערבית. אשר לשילוט קיים אנו משהים את תוקפו של פסק-דיננו לשנתיים ימים כדי לאפשר הכנסת כיתוב בערבית – בצד הכיתוב בעברית – בכל הנוגע לשילוט העירוני ברחובות ראשיים, במוסדות עירוניים ובאזורים שיש בהם אוכלוסיה ניכרת דוברת ערבית. כן אנו משהים את תוקפו של פסק-הדין בשנתיים נוספות כדי לאפשר הכנסת כיתוב בערבית – בצד הכיתוב בעברית – בשאר השילוט העירוני של המשיבות, כאמור בפסק-דיננו. " (שם, בעמ' 419).

3. לעניין מועד ביצוע פסק הדין יצוין כבר, כי במסגרת ההליך העיקרי, ביקשו המשיבות לקבוע טווח זמן של שבע שנים להוספת כיתוב בערבית לשילוט שבשטחן, וזאת משיקולים לוגיסטיים וכלכליים. בקשה זו נדחתה בפסק הדין בשל חוסר סבירותה (פסקה 27 לפסק הדין).

4. למרות שחלפו יותר משמונה שנים מאז מתן פסק הדין, ויותר מארבע שנים מאז חלוף טווח הזמן הארוך ביותר שנקבע בו, עיריית נצרת עילית, המשיבה מס' 5 בהליך העיקרי (להלן – "המשיבה"), טרם צייתה לפסק הדין.

5. לאחר שהתברר למבקשים, כי המשיבה לא מקיימת את פסק הדין, הם פנו אליה ביום 19.11.09 בבקשה להוסיף שילוט בערבית בתחומה כמתחייב מפסק הדין. המבקשים התריעו בפני המשיבה על חומרת אי ציותה עד כה לפסק הדין. פנייה זו לא זכתה לכל מענה.

מצ"ב העתק הפנייה, אשר מסומן ב/1.

6. בחלוף שנה מיום פניית המבקשים כאמור, ותחת אשר תפעל לקיום פסק הדין, הגישה המשיבה ביום 17.11.10 לבית משפט נכבד זה בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין. במסגרת בקשתה זו מודה המשיבה, כי היא לא צייתה לפסק הדין תוך שהיא מעלה נימוקים מנימוקים שונים למחדלה זה, ובין היתר קשיים כלכליים, שיקולי תקציב וחילופי שלטון. בתשובתם מיום 6.12.10 ביקשו המשיבים מבית המשפט לדחות את הבקשה על הסף באשר היא לא מעלה ולו נימוק ענייני ורציני אחד לאי-ציות לפסק הדין.

מצ"ב העתק הבקשה לעיכוב ביצוע, אשר מסומן ב/2, וכן העתק תשובת המבקשים, אשר מסומנת ב/3.

הטיעון המשפטי

7. אי-קיום החלטות שיפוטיות מרוקן מתוכן עקרונות בסיסיים של שלטון החוק, הפרדת הרשויות וכיבוד זכויות אדם. הדבר מקבל משנה תוקף כשעסקינן ברשות מינהלית, שנצטוותה בהחלטה שיפוטית ברורה וחד משמעית לפעול לביטול פגיעה בזכויות אדם - בענייננו, בזכות הבסיסית לשוויון. אי-קיום החלטה כאמור יוצר מצב בלתי נסבל של פגיעה יומיומית, מתמשכת ומודעת בזכויות אדם ע"י רשות מינהלית.

8. הלכות בית המשפט לא מקלות ראש בעניין אי-קיום פסקי דין ע"י רשויות ציבוריות ו/או השתהות ביישומם. התחמקות המשיבה מקיום החלטה שיפוטית נתפסת במערכת המשפטית כמעשה חמור, במיוחד כשמדובר בהחלטות שעניינן מניעת פגיעה בזכויות אדם מוגנות:

"בסופו של יום מן הראוי לזכור כי עסקינן בחובה לקיים פסק דין, שהיא חובה בלתי מעורערת הנדרשת לקיום הסדר התקין ולהבטחת שלטון החוק בשיטת המשטר שלנו. קשה לקבל כי לא הייתה למדינה אפשרות לביצוע במועד שנקצב, אך בוודאי שלא ניתן לקבל טענה כי אין באפשרותה לקיים את פסק הדין במלואו אלא בתום תקופה של למעלה מחמש שנים מאז שניתן." (בג"צ 11163/03 **ועדת המעקב העליונה לענייני ערבים בישראל נ' ראש ממשלת ישראל**, (פסקה 7 להחלטה) (טרם פורסם, ניתן ביום 23.11.08).

9. לאחרונה עמד בית המשפט הנכבד בפרשת **בית הספר בעמנואל** על הפגיעה הישירה בזכויות אדם מוגנות כתוצאה מאי יישום החלטות שיפוטיות:

"היישום לענייננו הוא קשה למתנגדים, אבל אין לוותר עליו, שהרי עומדים כאן למבחן הן איסור ההפליה העדתית ככזה והן שלטון החוק וחובת הציות לפסקי

דין. " (בג"צ 1067/08 עמותת "נוער כהלכה" נ' משרד החינוך (פסקה 20 להחלטה) (טרם פורסם, ניתן ביום 17.5.10).

לעניין זה ר' גם: בג"צ 1748/06 ראש עיריית דאהריה נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, (פסקה 5 להחלטה) (טרם פורסם, ניתן ביום 24.7.07); בג"צ 8414/05 יאסין נ' ממשלת ישראל, (לא פורסם, ניתן ביום 12.6.07).

10. ודוקו לא תמיד מתווה בית המשפט לוח זמנים מוגדר ליישום החלטותיו, במיוחד כשעסקיין בהחלטה המופנית נגד רשות מנהלית, הכפופה לשיקולים ציבוריים רחבי היקף. אך כשקבע בית המשפט לוח זמנים מוגדר וברור, לאחר שבחן את כלל השיקולים הרלוונטיים, הן הערכיים, הנוגעים למהות הפגיעה בזכויות אדם, והן המעשיים, הנוגעים למלאכת שינוי והחלפת השילוט הקיים, ואף לאחר בחינת עמדתה של המשיבה לעניין זה, הופך לוח הזמנים לצלע מצלעות ההחלטה השיפוטית. במקרה דנן נודעת חומרה יתרה לאי-עמידת הרשות בלוח הזמנים ולכך שהבקשה להארכת המועד ליישום פסק הדין הוגשה שנים רבות לאחר שהמועד חלף.

11. לאור האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לכוף את המשיבה בקנס לציית לפסק הדין ללא דיחוי נוסף. כמו כן, ולאור התנהלותה המתוארת לעיל של המשיבה, בית המשפט הנכבד מתבקש לחייבה בהוצאות משפט לדוגמא.

11 בינואר 2011

עאוני בנא, עו"ד
ב"כ המשיבה 2

חנין נעאמנה, עו"ד
ב"כ המשיב 1